

Referat 1. bestyrelsesmøde 4.1.2016

Sted: Dansk Sprognævn, Worsaaesvej 19, 4., 1972 Frederiksberg C

Dagsorden:

1. Endelig godkendelse af referat fra 4. møde 2015
2. Regnskab 2015 og budget 2016
3. Forberedelse af 1. repræsentantskabsmøde 2016
4. Forberedelse af udpegning af det nye repræsentantskab 2017-2020
5. Drøftelse af kommasituationen
6. Visioner for Sprognævnet
7. Dansk sprogs status
8. Samarbejde med DK4
9. Mødedatoer i 2016
10. Eventuelt
11. Meddelelser

Deltagere: Dorthe Duncker, Frans Gregersen, Bente Holmberg, Jørn Lund, Birgit Meister, Jørgen Schack, Sabine Kirchmeier-Andersen

Afbud: Henrik Busch

1. Endelig godkendelse af referat fra 4. møde 2015

Sagsfremstilling:

Bilag 1: Referat af 4. bestyrelsesmøde 4.9.2015.

Indstilling: Det indstilles at referatet godkendes.

Beslutning: Referatet blev godkendt.

2. Regnskab 2015 og budget 2016

Sagsfremstilling:

Eftersom forhandlingerne med ministeriet om nævnets bevilling har ført til et positivt resultat, kommer nævnet ud med nogenlunde balance i regnskabet for 2015. Der er dog fortsat opdrift i udgifterne og

sammen med omprioriteringsbidraget vil dette medføre besparelser i 2016. Nævnet arbejder på et besparelseskatalog som vil blive fremlagt på mødet.

Bilag 2: Regnskab og budget.

Indstilling: Bestyrelsen bedes drøfte regnskabet og besparelsesforslagene

Beslutning:

Regnskab 2015: Nævnet forventer at komme ud af 2015 i nogenlunde balance. Dog er der stadig en usikkerhed da vi endnu ikke har modtaget opgørelsen over hensættelser til feriepenge som varierer meget fra år til år.

Budget 2016: Hvis der budgetteres ud fra de nuværende præmisser, vil der mangle 350.000 kr. i budgettet for 2016. Derudover er der budgetønsker for ca. 400.000 kr. som p.t. ikke kan imødekommes. Det gælder hovedsageligt udgifter til udvikling og efteruddannelse. Nævnet har igen henvendt sig til Kulturministeriet da det viser sig at der fortsat er noget galt i beregningerne af nævnets bevilling, idet en bevillingsforøgelse på 500.000 kr. som blev givet i forbindelse med flytningen i 2009, tilsyneladende er blevet sløjftet uden videre.

Bestyrelsen udtrykte stor bekymring for den økonomiske situation og besluttede at følge udviklingen nøje. I første omgang afventes svar på henvendelsen til ministeriet, dernæst vil Birgit Meister som Kulturministeriets repræsentant tage kontakt til afdelingschef Steen Kyed. Hvis dette ikke har nogen effekt, vil Jørn Lund og Sabine Kirchmeier bede om et møde med departementschef Marie Hansen.

Bestyrelsen udtrykte ligeledes bekymring over opdriften i it-udgifterne og foreslog at nævnet kontakter Det kongelige Bibliotek for at undersøge om nævnets websider kan placeres og vedligeholdes der.

3. Forberedelse af 1. repræsentantskabsmøde 2016

Sagsfremstilling:

Der har tidligere været nævnt følgende ideer til temaer på repræsentantskabsmøder:

1. Bestyrelsen overvejede på bestyrelsesmødet i december 2014 at der skulle præsenteres en oversigt over hvor der bedrives sprogforskning i Danmark.
2. Fagrådet for publikationer har ønsket en drøftelse af nævnets formidlingsstrategi, herunder *Nyt fra Sprognævnet* og de andre publikationer, fx på efterårets møde. Her kunne det være relevant også at drøfte svartjenesten som hidtil har været en af de centrale formidlingskanaler, men hvor antallet af henvendelser er støt faldende.
3. Fagrådet for sprogteknologi har ønsket et tema om terminologi og et dansk terminologicerter.
4. Bestyrelsen har endvidere overvejet om visioner for Sprognævnet skal op på forårets repræsentantskabsmøde

Ifølge sprognævnsbekendtgørelsen orienterer formanden endvidere om regnskab og aflægger beretning.

Der er aftalt følgende mødedatoer for repræsentantskabet i 2016:

- 15.4.2016
- 7.10.2016

Indstilling: Bestyrelsen bedes fastlægge temaet for repræsentantskabsmødet.

Beslutning:

15.4.: Fagråd for publikationer bliver bedt om at lave et forslag til program til drøftelse af nævnets formidling som kan diskuteres i bestyrelsen. Der orienteres endvidere om komma. Herudover orienterer formanden om budget for 2016 og regnskab for 2015, og direktøren aflægger beretning for året 2015.

7.10.: Der udarbejdes et spørgeskema vedr. pkt. 1 til repræsentantskabsmedlemmerne så de kan bidrage til kortlægningen. Resultatet præsenteres på efterårets møde. Punktet visioner tages evt. også op på efterårets møde.

Pkt. 3 udsættes til foråret 2017.

4. Forberedelse af udpegningsproceduren af det nye repræsentantskab 2017-2020

Sagsfremstilling:

Indeværende repræsentantskabsperiode udløber med udgangen af 2016. For at et nyt repræsentantskab kan være på plads i god tid, bør vi snart tage kontakt til ministeriet for at sætte udpegningsproceduren i gang. I 2012 ønskede ministeriet at sætte udpegningsproceduren i gang i april og foreslog at der blev foretaget valg til en ny bestyrelse på efterårets repræsentantskabsmøde.

En del repræsentantskabsmedlemmer kan ikke genopstille, da de med udgangen af 2016 har siddet i to perioder. Det drejer sig om i alt 24 medlemmer. Enkelte medlemmer har tilkendegivet at det er vanskeligt at udpege andre fra deres institutioner.

Bilag 3: Oversigt over nuværende medlemmer af repræsentantskabet og deres udløbsperiode, gl = har været i repræsentantskabet i 8 år med udgangen af 2016, ny = har været medlem af repræsentantskabet i 4 år med udløbet af 2016.

Indstilling: Bestyrelsen bedes drøfte udpegningsprocessen.

Beslutning: Direktøren retter henvendelse til ministeriet om en tidsplan for forløbet.

Bestyrelsen besluttede at der sendes en skrivelse ud til repræsentantskabet i god tid før repræsentantskabsmødet for at gøre opmærksom på at mange af dem falder for 8-årsreglen.

5. Drøftelse af kommasituationen

Sagsfremstilling:

På repræsentantskabsmødet i oktober fik medlemmerne udleveret to notater om hhv. bestyrelsens og fagrådets behandling af forslagene om mulige kommaundersøgelser. På grund af vanskeligheder med at

koordinere bestyrelsens og fagrådets kalendere var det ikke muligt før mødet at udarbejde et forslag til det videre forløb.

Bilag 4: Bilag om komma til repræsentantskabsmødet 2.10.2015

Indstilling: Bestyrelsen bedes diskutere hvordan der skal arbejdes videre med kommaproblematikken.

Beslutning: Det blev på mødet påpeget at der er følgende muligheder:

DD vil i løbet af foråret kunne anonymisere de besvarelser af normprøverne på KU som foreligger. Dette store materiale vil belyse hvordan særligt interesserede og motiverede, nemlig danskstuderende, er i stand til at praktisere efter de gældende regler. Derudover blev der talt om at det var en overkommelig opgave at gennemføre samtaler med eller en egentlig spørgeskemaundersøgelse hos de forholdsvis få og rimelig kommabevidste korrekturlæsere som er ansvarlige for at Politiken og Kristeligt Dagblad foreligger uden for mange kommafejl. Hertil kommer Katrine Støiholms undersøgelser af lærbarhed. På trods af at der var en vis skepsis over for Eckhardt Bicks kommaretter, blev det foreslået at undersøge om den på simple tekstmaterialer vil kunne give et validt resultat eller med en mindre samarbejdsindsats ville kunne videreudvikles til at klare mere komplekse tekster også. Hertil kommer fagrådets ønske om at inddrage kommaperception eller rettepraksis i billedet (f.eks. ved at gennemføre undersøgelser på seminarierne), dets ønske om at undersøge læsbarhed, og bestyrelsens ønske om at inddrage kommaets betydning på arbejdsmarkedet (HR-ansvarlige f.eks. i COOP). Tilsammen kunne dette blive et meget vægtigt materiale. Der vil være brug for en projektleder til at samle trådene.

Bestyrelsen konstaterede at Fagrådet for retskrivning og bestyrelsen er enige om at der skal udføres en undersøgelse af kommasituationen i de andre nordiske lande og engelsk med inddragelse af den foreliggende litteratur om emnet. Derudover kan der i den samlede undersøgelse indgå forskellige andre emner. En fastlæggelse af hvilke, under hensyntagen til den økonomiske situation, vil blive diskuteret på et møde mellem (repræsentanter for) bestyrelsen og (repræsentanter for) Fagrådet i slutningen af februar. Et notat fra disse drøftelser forelægges bestyrelsen og danner udgangspunkt for orienteringen af repræsentantskabet.

6. Visioner for Sprognævnet

Sagsfremstilling: Bestyrelsen ønsker at inddrage repræsentantskabet i en drøftelse af visionerne for de næste 10 år på første møde i 2016 og arbejder på at der fra institut og bestyrelse komme et oplæg med 6-8 debattemaer til repræsentantskabsmødet i foråret. Der er udarbejdet en foreløbig liste over emner som skal danne grundlag for den videre diskussion.

Bilag 5: Bilag om visioner fra 4. møde 2015

Indstilling: Bestyrelsen bedes drøfte det fortsatte arbejde.

Beslutning: Punktet udskydes til næste bestyrelsesmøde, idet det under pkt. 4 blev besluttet at tage emnet op på repræsentantskabsmødet den 7.10.2016.

7. Dansk sprogs status

Sagsfremstilling:

Sprognævnet udsendte i 2012 ”Dansk sprogs status”, som gav et billede af den aktuelle sprogsituation i Danmark. Også i de andre nordiske lande udarbejdes der med jævne intervaller statusopgørelser. I Sprognævnet har vi anbefalet fireårige intervaller, men der findes ikke en fast praksis. Der er heller ikke nogen fastlagt form for statusrapporterne.

Dansk sprogs status 2012 havde fokus på følgende områder:

1. dansk som undervisningssprog fra 0. klasse til ph.d.-niveau
2. dansk sprogs forhold til den nationale strategi for fremmedsprog
3. dansk i EU og i den offentlige forvaltning
4. dansk sprogteknologi.

Det ville være oplagt at fastholde fokus på de områder som nævnet har prioriteret for de kommende år, dvs. pkt. 1 og pkt. 3 samt pkt. 4, idet det nye fagråd for sprogteknologi arbejder på at synliggøre området. Derudover kunne man supplere med oplysninger om sprogstatus i de andre nordiske lande. Det kunne være interessant at koble statusundersøgelserne med den igangværende undersøgelse af stavfærdigheden og med den planlagte undersøgelse af udviklingen i importord.

Bilag 6:

http://dsn.dk/sprogviden/sprogpolitik/sprogpolitikker-1/dansk-sprogs-status-2012/DSN_sprogstatus2012.pdf

Indstilling: Bestyrelsen bedes drøfte udformningen af Dansk sprogs status 2016.

Beslutning: Bestyrelsen var enig i at en opdatering af Dansk sprogs status bør foretages i løbet af 2016 hvis der er resurser til det. Frans Gregersen gjorde opmærksom på at det vil være muligt at trække på de data som p.t. indsamles i Nordisk gruppe om parallelsproglighed (under Nordisk Ministerråd), som er ved at etablere fællesnordiske indikatorer for brugen af de nordiske sprog og engelsk på universiteterne. Han gjorde endvidere opmærksom på at forskningsministeren muligvis har planer om at udarbejde en fremmedsprogsstrategi, og at punkt 2 derfor fortsat vil være aktuelt.

8. Samarbejde med DK4

Sagsfremstilling:

DK4 har henvendt sig med henblik på et samarbejdsprojekt. Der er tale om en udsendelse på ca. 30 minutter hver 14. dag foreløbigt i et år med aktuelle sproglige emner og muligvis med Anne Middelboe som vært. Nævnet vil få frie hænder med hensyn til udformning af stoffet og rettigheder til at lægge klip og hele udsendelser på YouTube og nævnets hjemmeside. En lignende aftale kendes fra Videnscenter for læsning. Nævnet er ved at indhente oplysninger fra centret om deres erfaringer. DK4 ønsker medfinansiering på 100.000 kr. for at kunne realisere projektet.

Bilag 7: Eksempler på DK4's programmer, og hvordan de kan integreres i en hjemmeside.

<http://www.videnomlaesning.dk/film/viden-om-literacy-live/>

Indstilling: Bestyrelsen bedes drøfte forslaget.

Beslutning: Punktet blev lukket med henvisning til at der ikke var råd til projektet, og at det heller ikke var fagligt og formidlingsmæssigt attraktivt.

9. Mødedatoer i 2016

Sagsfremstilling:

Der skal fastsættes datoer under hensyntagen til repræsentantskabsmøder og tidsplanen for udpegningen af det nye repræsentantskab. Bestyrelsen bedes medbringe kalendere.

Indstilling:

Beslutning:

Der holdes bestyrelsesmøder:

10.3.2016 kl. 10 - 12

31.5.2016 kl. 14 - 16

Der holdes repræsentantskabsmøder den 15.4.2016 og 7.10.2016

10. Eventuelt

Sprognævnet har fået afslag på to projektansøgninger, hhv. om brug af tolkning i EU (FKK, i samarbejde med ÅU, foråret 2015) og om sprog og smag (When words taste: Revitalizing the sensory dimension of point-of-purchase food presentation and communication, Innovationsfonden, i samarbejde med CBS og DTU, efteråret 2015). Nævnet har ligeledes fået afslag på en ansøgning til FFK om sproget i de nye medier i samarbejde med KU.

Til gengæld er der kommet midler til at fortsætte netværkssamarbejdet om forskning i sproget i de nye medier i de næste 3 år. (FKK, i samarbejde med SDU, KU mfl.). Nævnet sidder endvidere i styregruppen for et projekt om webtilgængelighed for tegnsprogsbrugere på offentlige hjemmesider som har fået 2,1 mio. kr. fra Velux-fonden. Projektet er forankret i Center for høretab og døvblindhed, Region Nordjylland, og udføres bl.a. i samarbejde med borger.dk.

11. Meddelelser

Jørn Lunds 70-årsfødselsdag festligholdes med et fagligt seminar den 26.1. på Københavns Universitet. Alle er velkomne.

Jørgen Schack holder 25-års jubilæum med et fagligt seminar den 15.1.